

РЕШЕНИЕ

№ 23894

гр. София, 15.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в
публично заседание на 19.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **4028** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Н. Д. Ш., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], подадена чрез адв. Е. Д., срещу Решение № 2153-21-65 от 25.02.2026 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С. - град, с което на основание чл. 117, ал. 3 от КСО е оставена без уважение жалбата на Ш. срещу Разпореждане № 670321/97 от 05.12.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване. С последното, на основание чл. 95, ал. 1, т. 6 във вр. чл. 96, ал. 1, т. 4 от КСО е спряна от 01.10.2025 г. личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателя

В жалбата и представените по делото писмена защита се поддържа, че решението и потвърденото с него разпореждане са незаконосъобразни. Твърди се, че административният орган не е установил по надлежния ред предпоставките за спиране на пенсията, както и, че жалбоподателят не е извършил престъпление, което да е основание да не получава определената му въз основа на документи, издадени по съответния ред, пенсия. Поддържа, че описаното от органа досъдебно производство не е относимо към правото на Ш. да получава пенсия. Още повече то може да продължи много години. Време в което спирането на пенсията нарушава правата на жалбоподателя и води до липса на възможност да посреща разходите си за лечение и живот.

Прави искане за отмяна на Решение № 2153-21-36/28.01.2026 г. и на потвърденото с него Разпореждане № 730515/97 от 05.12.2025 г. и присъждане на разноски по делото за осъществено процесуално представителство по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

Ответникът – директорът на Териториално поделение на Националния осигурителен институт –

С. -град, чрез процесуалния си представител юрк. М., оспорва жалбата като неоснователна. В съдебно заседание поддържа, че оспорените актове са законосъобразни и че са налице предпоставките на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административният съд, след като обсъди събраните по делото доказателства, становищата на страните и извърши служебна проверка на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, приема от фактическа страна следното:

На 21.05.2021 г. с Разпореждане № [ЕГН] на Н. Ш. е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл. 74, ал. 1 КСО от 02.04.2021 г. въз основа на Експертно решение на ТЕЛК № 1096 от 16.04.2021 г., с което е определена трайно намалена работоспособност (ТНР) 78%.

На 31.07.2025 г. по пенсионната преписката е постъпила информация от Софийска градска прокуратура, Следствен отдел, във връзка с досъдебно производство № 521/2022 г., от която пенсионният орган е приел, че са налице нови данни относно медицински документи и експертни решения, послужили при преценката на правото на пенсия. Въз основа на тези данни органът е приел, че е налице хипотезата на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО – данни, които могат да доведат до отпадане на основанието за получаване на пенсията.

На 05.12.2025 г. длъжностното лице по пенсионно осигуряване е издало Разпореждане № 670321/97, с което е спряно изплащането на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване Н. Д. Ш., считано от 01.10.2025 г.

В разпореждането е посочено, че спирането е на основание чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО, във връзка с чл. 96, ал. 1, т. 4 от КСО, поради постъпили нови данни, имащи значение за правото на пенсия.

Срещу разпореждането е подадена жалба по административен ред.

На 25.02.2026 г. с Решение № 2153-21-65 директорът на ТП на НОИ – С. - град е оставил жалбата без уважение и е потвърдил разпореждането. В решението е прието, че разпореждането е издадено от компетентен орган, в предвидената форма и при наличие на материалноправните предпоставки за спиране изплащането на пенсията. Органът е изложил съображения, че получената от прокуратурата информация представлява нови данни по смисъла на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО, тъй като същата може да доведе до отпадане на основанието за получаване на пенсията, без на този етап да е необходимо окончателно установяване на отпаднало право.

В хода на съдебното производство съдът е приел административната преписка, писмените доказателства, представени от жалбоподателя, както и писмените доказателства, представени от ответника. С определение по хода на делото от 21.04.2026 г. съдът е оставил без уважение искането на жалбоподателя за допускане на съдебно-медицинска експертиза; за изискване на материали от досъдебно производство № 521/2022 г. по описа на СО - СГП, както и за справка за хода му.

По делото е прието и извлечение от Протокол № 5 от 11.03.2025 г. за извършена комплексна експертиза по досъдебно производство № 521/2022 г. по описа на СО - СГП, пр. пр. 16220/2022 г. по описа на СГП (начални листове и листове от заключителната част, съдържащи данни за жалбоподателя).

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на съдебно оспорване административен акт и в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен административен орган – директора на ТП на

НОИ – С. -град, в рамките на правомощието му по чл. 117, ал. 3 от КСО. Потвърденото с него разпореждане също е издадено от компетентно длъжностно лице по пенсионно осигуряване. Актовете са издадени в писмена форма и съдържат фактически и правни основания за произнасянето.

Независимо от това съдът приема, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени при неправилно приложение на материалния закон и при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като административният орган не е установил по надлежния ред фактическите предпоставки за приложение на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО.

Съгласно чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО изплащането на пенсията се спира, когато са представени доказателства, които могат да доведат до нейното прекратяване. Нормата не изисква към момента на спирането правото на пенсия вече да е отпаднало, нито да е налице окончателен акт за прекратяване на пенсията. Достатъчно е да са налице доказателства, които обективно могат да доведат до прекратяване на пенсията по някое от основанията на чл. 96, ал. 1 от КСО. Именно затова спирането по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО има временен и обезпечителен характер, като цели да предотврати продължаващо изплащане на пенсия при наличие на сериозни данни, че основанийето за получаването ѝ може да отпадне. От друга страна, доколкото с този институт се засяга вече признато и упражнявано осигурително право, данните по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО не могат да бъдат общи, хипотетични или неиндивидуализирани. Те следва да бъдат конкретни, относими към съответното лице и към конкретното пенсионно право, както и да сочат на реална, а не само абстрактна възможност за прекратяване на пенсията. Наличието на висящо досъдебно производство или на проверка относно медицински документи само по себе си не освобождава пенсионния орган от задължението му да установи кои конкретни данни се отнасят до лицето, кои документи засягат, по какъв начин те пораждаат реална възможност за отпадане на основанията за получаване на пенсията.

Съдът намира, че няма законова пречка данни, постъпили от органите на досъдебното производство данни, да бъдат съобразени от пенсионния орган, когато съдържат достатъчно конкретни и относими факти за правото на пенсия. Тези данни обаче не обвързват автоматично органа и не заместват собствената му преценка по чл. 35 и чл. 36 от АПК. В случая същият не е извършил такава самостоятелна преценка, а е възпроизвел общо съдържание на постпилите материали от досъдебното производство.

От мотивите на разпореждането и на потвърждаващото го решение се установява, че органът е приел за достатъчно основание обстоятелството, че е постъпила информация от Софийска градска прокуратура във връзка с досъдебно производство № 521/2022 г., както и че в рамките на това производство е изготвен Протокол № 5/11.03.2025 г. за комплексна експертиза, касаеща медицински документи и експертни решения на ТЕЛК. Тази фактическа основа е възпроизведена общо, без индивидуализиран анализ спрямо жалбоподателя и без посочване на конкретния документ или експертно решение, от който произтича съмнението относно неговото пенсионно право.

Представеното по делото извлечение от Протокол № 5/11.03.2025 г. действително съдържа данни, че в рамките на досъдебното производство са били изследвани отпечатъци от печати и реквизити върху медицински документи, както и че сред лицата, включени в списъка към експертизата, фигурира и жалбоподателят. Това обаче не е достатъчно само по себе си да обоснове извод за наличие на предпоставките по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО. От извлечението не може да се направи обоснован извод кой конкретен медицински документ на жалбоподателя е предмет на констатациите, дали констатациите се отнасят до медицински документ или до експертно решение, което е било правопораждащо за отпускането или продължаването на изплащането на

пенсията и дали констатациите относно печати или реквизити имат пряко значение за валидността или материалната законосъобразност на експертното решение, обусловило пенсионното право. Особено съществено е, че органът не е мотивирал по какъв начин конкретното експертно решение на ТЕЛК, въз основа на което се изплаща пенсията на жалбоподателя, е засегнато от данните по Протокол № 5, нито е изяснил връзката между констатациите в протокола и правото на пенсия. Не е изяснено дали констатациите по протокола се отнасят до експертното решение, въз основа на което е отпусната или продължава да се изплаща пенсията, или до други медицински документи от медицинското досие на лицето. Липсва мотивиран извод защо евентуалните констатации относно отделни медицински документи са относими именно към предпоставките за приложение на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО спрямо конкретното пенсионно право. Съдът отчита, че чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО не изисква окончателно установяване на неистинност на документ или влязла в сила присъда. Това обаче не означава, че нормата може да се приложи въз основа на всяко съмнение. Законът изисква „доказателства“, които могат да доведат до прекратяване на пенсията, а не само уведомление за висящо досъдебно производство или общо посочване на експертен протокол. Следователно административният орган е следвало да провери и мотивира дали постъпилите данни са конкретно относими към правото на пенсия на жалбоподателя и дали имат такава доказателствена сила, че да обосноват реална възможност за прекратяване на пенсията. В тежест на органа е да установи тези фактически основания съгласно чл. 170, ал. 1 от АПК.

Съдът приема, че не се установява конкретна и индивидуализирана връзка между постъпилите данни и правото на пенсия на жалбоподателя. В случая органът не е установил и не е мотивирал пряка връзка между Протокол № 5 и пенсионното право на жалбоподателя.

Не намира опора в закона и подходът на административния орган да третира постъпилата информация от прокуратурата като самостоятелно и достатъчно основание за спиране. Уведомлението от органите на досъдебното производство има значение като източник на информация, но не освобождава пенсионния орган от задължението да установи релевантните факти и да изложи собствени мотиви въз основа на самостоятелна административна преценка. Административното производство не може да се свежда до автоматично възпроизвеждане на информация от наказателното производство, защото предметът на двете производства е различен. В наказателното производство се проверява евентуално престъпление, докато в настоящото производство следва да се установи дали са налице предпоставките за спиране на конкретна пенсия по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО. Следва да се посочи, че настоящият съдебен състав не формира изводи относно доказателствената стойност на материалите по досъдебното производство за целите на наказателния процес, нито относно евентуално извършено престъпление, а единствено относно достатъчността и относимостта на представените данни към предпоставките по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО.

В тази връзка съдът съобразява и че експертните решения на ТЕЛК/НЕЛК, доколкото не са отменени по предвидения ред, продължават да пораждаат правни последици. Този извод не означава, че НОИ е лишен от възможност да реагира при наличие на нови доказателства по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО. Обстоятелството, че експертното решение не е отменено по предвидения ред, не изключва приложението на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО, доколкото тази разпоредба урежда временна обезпечителна мярка при наличие на данни, които могат да доведат до прекратяване на пенсията. Това обаче изисква административният орган да установи и мотивира наличието на конкретни и относими данни, пораждащи реална възможност за отпадане на основанието за получаване на пенсията. Такива мотиви в случая липсват. Допуснатото нарушение е съществено, защото е довело до издаване на неблагоприятен за жалбоподателя акт при неизяснена фактическа

обстановка и при липса на конкретна връзка между приетите от органа „нови данни“ и правото на пенсия.

С оглед изложеното съдът приема, че не е установено наличие на достатъчно конкретни, индивидуализирани и относими данни, обосноваващи приложение на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО, поради което оспореното решение и потвърденото с него разпореждане следва да бъдат отменени.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, в полза на процесуалния представител на жалбоподателя по реда на чл. 38, ал. 2 във вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата следва да се присъди адвокатско възнаграждение в минималния размер, предвиден в чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа - 255,65 евро.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд, – С. град III отделение, 66-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-65 от 25.02.2026 г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт - С. - град, с което на основание чл. 117, ал. 3 от КСО е оставена без уважение жалбата на Н. Д. Ш. срещу Разпореждане № 670321/97 от 05.12.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на адвокат Е. Г. Д., личен № [ЕГН], Адвокатска колегия - Б., адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата в размер на 255,65 евро (двеста петдесет и пет евро и шейсет и пет евроцента).

Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 119, ал. 1 във вр. чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „ж“ от КСО.

СЪДИЯ: